

Aleg 201

Wniosek

posła Skołoszewskiego i towarzyszy w przedmiocie nowej
ustawy łowieckiej.

Wysoki Sejmie !

Podpisani pragnąc rychłego przeprowadzenia ustawy łowieckiej, któraby czyniła zadość wymogom utrzymania, ochrony i podniesienia łowiectwa z drugiej jednakże strony chroniła dostatecznie ludność wiejską i czyniła zadość jej uprawnionym wymogom, pragnąc szczerze, ażeby teren sporu na wsi malał i w jak najkrótszym czasie zupełnie przestał istnieć, proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

Wnioskodawca:

Skotyszewski w. r.

*Stapiński, Bernadzikowski, Bis, Krężel, Długosz, Lewakowski, Jedynak, Bojko, Witos,
Jampolski, Sapięha, Stefczyk, Kędzior, Cieluch, Styła, Wasung, Żardecki, Cipser,
Myjak.*

U s t a w a

z dnia 1907, którą wydaną zostaje ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Dołączona ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu jej w dzienniku ustaw krajowych.

Z tą samą chwilą tracą moc obowiązującą dotychczasowe ustawy i rozporządzenia, odnoszące się do przedmiotu niniejszej ustawy, a w szczególności ustawa z dnia 5. marca 1897 Nr. 71 Dz. u. i rozp. kraj.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa łowiecka

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

I. Prawo polowania i jego wykonywanie.

A) Postanowienia ogólne.

§. 1.

Prawo polowania polega na wyłącznem uprawnieniu do hodowania, wyszukiwania, ścigania, zabijania i przywłaszczania sobie łownej zwierzyny i dzikiego ptactwa, jak również przywłaszczania oddzielonych z niej części użytecznych, jak zrzuconych rogów, itp. Odnośnie do dzikiego ptactwa mieści w sobie prawo polowania także wyłączne uprawnienie do przywłaszczania zniesionych jaj.

§. 2.

Zwierzyną łowną są w rozumieniu niniejszej ustawy: jeleni i daniel, kozica, sarna, zając, dziki królik i borsuk. Z ptaków: głuszc, cietrzew, jarzabek, pardwa i kuropatwa, przepiórka, chruściel (derkacz), bażant, drop, czajka, sionka, dubelt, krzyk, siewka, kulik i rozmaite tegoż gatunki, kurki wodne, łyska, nurki, dziki łabędź, dzika gęś, wszelkie gatunki dzikich kaczek i dzikich gołębi.

Również obcokrajowe odmiany łownej zwierzyny i ptaków, o ileby wprowadzone do kraju dla hodowli łowieckiej utrzymywały się i mnożyły, będą za zwierzynę łowną w rozumieniu tej ustawy uważane.

§. 3.

Prawo polowania przywiązane jest do własności gruntu, służy więc każdoczesnemu posiadaczowi gruntu.

Co do wykonywania prawa polowania jest właściciel tego prawa w myśl postanowień niniejszej ustawy albo uprawnionym do samoistnego wykonywania go, to jest do swobodnego rozstrzygnięcia o sposobie wykonywania swego prawa polowania (już to we własnym zarządzie, już to przez wydzierżawienie i t. p.), albo też ograniczonym w swobodnem rozstrzygnięciu o sposobie wykonywania tego prawa w myśl postanowień §. 7. niniejszej ustawy.

§. 4.

Uprawnienie do samoistnego wykonywania polowania służy:

1. Posiadaczowi nieprzerwanej powierzchni gruntu, która wynosi co najmniej 115 hektarów.

Jeśli posiadłość taka składa się z ról, łąk lub ogrodów, natenczas do wykonywania na niej samoistnie polowania wystarczy powierzchnia 60 hektarów.

Obojętną jest rzeczą, czy posiadanie takiej powierzchni gruntów należy do osoby fizycznej, czy prawnej, do jednej lub więcej osób, byle tylko posiadłość nie była fizycznie podzieloną. Również nie stanowi różnicy, czy owe grunta leżą w jednej gminie lub miejscowości lub też, czy rozciągają się na terytorya kilku gmin, względnie miejscowości.

Stare koryta rzek pozostałe po przeprowadzonych robotach regulacyjnych, jak również tory kolejowe i drogi publiczne nie mogą jednak w żadnym razie stanowić same przez się samoistnego okręgu polowania.

§. 5.

Za nieprzerwaną w myśl postanowień §. 4. należy uważać powierzchnię gruntu wtedy, gdy poszczególne części gruntu powierzchnię tę stanowiące tak są względem siebie położone, iż można się dostać z jednej części na drugą, nie przechodząc przez grunta należące do innego posiadacza.

Drogi publiczne, koleje żelazne, rzeki, potoki i kanały, przerywające powierzchnię gruntów, nie stanowią przerwy, o ile z jednej części gruntu można się dostać na drugą część gruntu przez drogę, kolej lub potok w kierunku prostopadłym do osi drogi, kolei żelaznej lub koryta potoku. Wody stojące, w części lub całości swej położone w obrębie tej powierzchni, nie tworzą w niej przerwy, a nawet wyspy, położone na wodach publicznych, należy uważać za złączone z gruntami nadbrzeżnymi. Cudze drogi prywatne o tyle nie stanowią przerwy w powierzchni gruntów, o ile posiadacz tychże gruntów ma na nich służebność drogi.

§. 6.

Uprawnienie do wykonywania samoistnie prawa polowania służy też posiadaczom zwierzyńców, to jest powierzchni gruntów o dowolnej wielkości, przeznaczonych do hodowania zwierzyny, a skutecznie i trwale zabezpieczonych przeciw wydstawianiu się zwierzyny na grunta sąsiednie.

Prawo wykonywania samoistnie polowania służy posiadaczowi zwierzyńca jedynie na gruntach, stanowiących zwierzyńiec.

Spory, czy jakaś powierzchnia gruntu ma być uważaną za zwierzyńiec w znaczeniu powyższego postanowienia, rozstrzyga polityczna Władza powiatowa.

§. 7.

We wszystkich innych wypadkach tworzy ogół lub część właścicieli gruntów w jednej gminie politycznej położonych

(§. 8), o ile jej bezpośrednio ze sobą łączący się kompleks gruntów (§. 5) 115 względnie 60 h wynosi spółka łowiecka, która na swem terytorjum jest uprawnioną w myśl §. 12 przepisów niniejszej ustawy do wykonywania prawa polowania.

Publiczne drogi, place w ogóle własność publiczna w obrębie terytoryalnych granic spółki łowieckiej wlicza się w okręg polowania.

Zabudowane przestrzenie, dziedzince i obejścia gospodarze, ogrodzone, murami i płotami, ogrody i parcele nie mogą być wliczane do okręgu polowania spółki łowieckiej.

W każdej gminie politycznej utworzonym będzie jeden lub więcej okręgów polowania spółek łowieckich (§. 7) a to zależnie od uchwały rady gminnej i zatwierdzonej przez polityczną władzę powiatową.

§. 8.

Okręgi samoistnego polowania (§. 4.) jakoteż okręgi polowania spółek łowieckich (§. 7.) ustanawia polityczna władza powiatowa po wysłuchaniu opinii Wydziału powiatowego. Ustanowienia okręgów dokonywa Władza każdym razem na najbliży okres dzierżawny polowania.

Najpóźniej na sześć miesięcy przed upływem okresu dzierżawy ogłosi polityczna Władza powiatowa w miejscu swej siedziby tudzież we wszystkich gminach i obszarach dworskich powiatu edykt, którym wezwie posiadaczy gruntów, roszcących sobie prawo do samoistnego wykonywania polowania w myśl postanowień §§. 4. i 6. na nadchodzący okres dzierżawny polowania, by zgłosili swe roszczenia w ciągu 6 tygodni u politycznej Władzy powiatowej. Edykt taki winna Władza doręczyć także wszystkim tym posiadaczom gruntów, którzy w dotychczas bieżącym okresie dzierżawnym polowania wykonywali polowanie samoistne na swych gruntach w myśl §§. 4. i 6.

Zgłoszenie może być uczynionem albo w formie podania do politycznej Władzy powiatowej albo w formie protokołowanego oświadczenia, a w jednym czy w drugim wypadku winien starający się dołączyć szkic sytuacyjny dotyczącej powierzchni gruntów. Przy następnych ustanowieniach okręgów samoistnego polowania, wystarcza powołanie się na poprzednio wniesione zgłoszenie.

Polityczna Władza powiatowa ma zbadać zgłoszenie, w razie potrzeby przeprowadzić dochodzenia. Polityczna Władza powiatowa ustanawia i ogłasza okręgi polowania samoistnego stosownie do postanowień §. 4. i 6. i okręgi polowania zbiorowego stosownie do postanowienia §. 7.

Niezgłoszenie w terminie przepisany w edykcie żądania o ustanowienie okręgu samoistnego polowania, pozbawia może posiadacza powierzchni gruntów mającej warunki określone w §. 4. 1. i 2. prawa wykonywania polowania samoistnie na przeciąg okresu dzierżawnego i może mieć ten skutek, że niezgłoszone grunta wcielone będą do okręgów polowania zbiorowego.

Przeciw skutecznemu podziałowi mogą być wniesione zarzuty w ciągu czterech tygodni do politycznej Władzy powiatowej.

O wszelkich sprawach, dotyczących ustanawiania okręgów polowania tudzież o zmianach w określeniu granic tych okręgów orzeka w pierwszej instancji polityczna władza powiatowa, w drugiej i ostatniej instancji c. k. Namiestnictwo.

§. 9.

Jeżeli w obrębie gminy znajdują się grunta należące do tego samego właściciela, do którego bezpośrednio sąsiadujący teren samoistnego okręgu polowania należy, albo też teren, który po wliczeniu takich gruntów samoistny okręg polowania stanowić może (§. 4.), wówczas grunta te należy przydzielić do samodzielnego okręgu polowania.

Także w tym wypadku jeżeli część gruntów należących do okręgu polowania spółki łowieckiej, zostanie przez właściciela terenu bezpośrednio sąsiadującego okręgu samoistnego prawa polowania nabytym, to grunta takowe muszą być do okręgu samodzielnego prawa polowania przyłączone, chociażby przez to okręg polowania spółki łowieckiej zmalał poniżej 115 względnie 60 ha.

W wypadku nabycia parcel w celu przyłączenia do samoistnego okręgu polowania wystarczy doniesienie do politycznej Władzy powiatowej.

Okoliczność, że okręg polowania spółki łowieckiej został wydzierżawionym, nie wstrzymuje wykonania ustawy, przeciwnie polityczna Władza powiatowa obowiązana jest najdalej w przeciągu roku od otrzymania doniesienia wprowadzić stan prawny.

§. 10.

Grunta będące własnością gminy wliczyć należy tylko w tym wypadku w okręg polowania spółki łowieckiej, o ile nie posiadają warunków samoistnego okręgu polowania (§. 4.).

§. 11.

W razie, jeżeli obszar gruntów w jednej gminie (przy uwzględnieniu postanowień §. 7.) mniejszy jest jak 115 względnie 60 ha, także wówczas jeżeli część gruntów położonych w jednej gminie politycznej (przy uwzględnieniu postanowień §. 7.) tworzy enklawe mniejszą jak 115 względnie 60 ha, wówczas przestrzeń ta przydzieloną będzie do okręgu polowania tej spółki łowieckiej, z którą tworzy najdłuższą wspólną granicę.

W razie, jeżeli obszar gruntów jednej gminy politycznej (z uwzględnieniem postanowień §. 7.) lub też część takowego, tworząc enklawe mniejszą jak 115 względnie 60 ha, otoczonym jest więcej jak jednym okręgiem polowania samoistnego, wówczas pierwszeństwo dzierżawy prawa polowania przysługuje temu właścicielowi samoistnego prawa polowania, którego grunta wykazują najdłuższą wspólną granicę z granicą enklawy. Jeżeli właściciel samoistnego okręgu polowania graniczący najdłuższą wspólną granicą wzbrania się objąć dzierżawę prawa polowania enklawy, wówczas prawo to przysługuje drugiemu z rządu co do długości wspólnej granicy właścicielowi samoistnego prawa polowania, gdyby i ten się wzbraniał, trzeciemu itd. Jeżeli żaden z właścicieli samoistnego okręgu polowania nie

oświadczy gotowości dzierżawy prawa polowania enklawy, wówczas prawo polowania na takowej przyznanem zostanie najbliższej spółce łowieckiej, o ile możliwości w tej samej co i enklawe politycznej gminie położonej.

Na wypadek jeżeli prawo polowania enklawy przyznanem zostanie właścicielowi samoistnego okręgu polowania, wówczas czynsz dzierżawowy oznaczy polityczna władza powiatowa, biorąc za podstawę płacony czynsz roczny z 1 ha najbliższego wydzierżawionego okręgu polowania spółki łowieckiej.

Jako enklawe uważać należy te grunta, które otoczone są zewsząd gruntami sąsiednich gmin politycznych, albo też gruntami samoistnych okręgów polowania.

§. 12.

Spółka łowiecka może prawo polowania albo w całości wydzierżawić, albo też przez ustanowionych, zaprzysiężonych myśliwych wykonywać.

Zaprzysiężonym myśliwym spółki łowieckiej może być ten, kto ma ustawowe kwalifikacje, potrzebne do uzyskania karty na broń i certyfikatu polowania. Wydzierżawienie prawa polowania może nastąpić bądź z wolnej ręki, bądź też w drodze licytacji.

§. 13.

Licytacyjne wydzierżawienie prawa polowania spółki łowieckiej jest nieważne, jeżeli dokonane zostało bez poprzedniej uchwały wydziału spółki łowieckiej (§. 14), lub też jeżeli zostało przeprowadzone przy nieobecności naczelnika gminy politycznej lub tegoż zastępcy.

Wydzierżawiony przez spółkę łowiecką okręg polowania nie może być przez dzierżawcę prawa polowania częściowo (co do powierzchni) poddzierżawionym.

§. 14.

Każda spółka łowiecka zarządza prawem polowania na swoim terytorium, przez wybrany ze swego łona Wydział spółki łowieckiej z pięciu członków złożony. Takowy wybiera ze swego grona przewodniczącego. Wydział spółki łowieckiej urzęduje przez lat sześć.

Uprawnieni do wyboru Wydziału spółki łowieckiej są wszyscy posiadacze gruntów w obrębie granic okręgu polowania spółki łowieckiej położonych, posiadający realności w obrębie gminy politycznej, do której spółka łowiecka należy.

§. 15.

Wyborem kieruje naczelnik gminy. Do ważności wyboru potrzeba:

a) ażeby przynajmniej na 14 dni przed wyborem, wszyscy członkowie spółki łowieckiej, w sposób w gminie praktykowany o nastąpić mającym wyborze zawiadomieni zostali;

b) ażeby przy wyborze przynajmniej $\frac{1}{4}$ część uprawnionych do głosowania, bądź osobiście, bądź przez pełnomocników wzięła udział.

Postanowienie ustawy gminnej, na mocy której członek gminy skazany za czyny niehonorowe, traci prawo wyborcze, nie ma w tym wypadku zastosowania. Rekurs nie może być z tego powodu wniesionym, że lista wyborcza nie była wystawiona.

Ogłoszenie wyboru wydziału spółki łowieckiej następuje zaraz po uchwaleniu wyboru. O dokonanym wyborze należy w przeciągu 3 dni powiadomić polityczne Władze powiatowe.

§. 16.

Na wypadek, jeżeli w oznaczonym do wyboru terminie nie zjawi się wystarczająca liczba uprawnionych do głosowania (§. 15) lub też jeżeli ilość głosujących mniej jak $\frac{1}{4}$ uprawnionych do głosowania wynosiła, wówczas naznaczonym zostanie drugi termin, stosownie do postanowień §. 15. niniejszej ustawy. Przy drugim terminie głosowania należy uważać wybór wydziału spółki łowieckiej za dokonany, bez względu na liczbę biorących udział w głosowaniu.

§. 17.

Głosy obliczają się w ten sposób, że właściciel przestrzeni niżej 4 ha otrzymuje jeden głos, od 4—8 ha dwa głosy, od 8—12 ha 3 głosy i t. d., z tem zastrzeżeniem, że największa ilość głosów, jaką jeden członek spółki łowieckiej otrzymać może, musi być przynajmniej o 1 mniejsza od sumy głosów reszty członków spółki łowieckiej.

Głosowanie odbywa się w ten sposób, że głosuje ustnie lub kartką każdy z członków spółki łowieckiej, na 5 członków wydziału spółki. Za wybranych uważać należy tych, którzy otrzymali największą liczbę głosów. Głosy oddane na nieczłonków spółki łowieckiej, uważane będą za nieważne.

§. 18.

Zadaniem wydziału spółki łowieckiej jest zastępywanie spółki łowieckiej na zewnątrz, zarządzenie w granicach niniejszej ustawy prawem polowania spółki łowieckiej, zwoływanie zgromadzenia spółki łowieckiej, przynajmniej raz do roku, w celu złożenia sprawozdań i rachunków, albo też w celu powzięcia uchwały, co do prowadzenia prawa polowania we własnym zarządzie przez ustanowionych zaprzysiężonych myśliwych §. 12 niniejszej ustawy.

§. 19.

Jeżeli w myśl postanowień niniejszej ustawy §. 9. ust. 2 i 3 prawomocnie orzeczonem zostanie, że okręg polowania spółki łowieckiej nie ma ustawowych wymogów, potrzebnych do powstania spółki łowieckiej, wówczas okręg polowania spółki łowieckiej, jako też i wydział spółki łowieckiej nie przestaje odrazu istnieć, lecz wydział spółki łowieckiej urządza i zawiaduje prawem polowania spółki łowieckiej tak długo, jak długo orzeczenie nie zostanie wykonanem.

§. 20.

Wydział spółki łowieckiej rozstrzyga, czy prawo polowania okręgu polowania spółki wydzierżawionem zostanie z wolnej ręki, czy w drodze publicznej licytacji. Licytację prowadzi naczelnik gminy.

Wydział spółki łowieckiej przy wyborze formy użytkowania prawa polowania, oraz przy wyborze formy dzierżawy, brać ma pod uwagę miejscowe stosunki, powodować się winien względem na dobro członków spółki, tj. wybierać ten sposób użytkowania względnie dzierżawy, przy którym spodziewać się można najwyższego pożytku.

Wrazie decyzji wydzierżawienia prawa polowania z wolnej ręki, prawo to przyznać należy najwięcej ofiarowującemu.

Warunki licytacji, tak z wolnej ręki jak w drodze licytacji, oraz warunki licytacji oznacza wydział spółki łowieckiej.

§. 21.

Przeciwko orzeczeniu wydziału spółki łowieckiej co do sposobu użytkowania i dzierżawy przysługuje członkom spółki prawo rekursu do powiatowej Władzy politycznej.

Powiatowa Władza polityczna obowiązana jest w razie sprawdzenia postępowania wydziału spółki łowieckiej sprzecznego z przepisami niniejszej ustawy do uchylecia uchwał.

§. 22.

Nowo wybranemu wydziałowi spółki łowieckiej nie przysługuje prawo unieważnienia prawomocnej umowy co do dzierżawy prawa polowania przeprowadzonego przez poprzedni wydział spółki łowieckiej.

§. 23.

Prawo polowania w okręgu polowania spółki łowieckiej wykonywane będzie przez ustanowionych zaprzysiężonych myśliwych tylko wówczas, jeżeli $\frac{3}{4}$ głosów przy obecności przynajmniej $\frac{1}{4}$ uprawnionych do głosowania za tem się oświadczy.

W tym wypadku głosowanie odbywa się ustnie. Każdy głosujący zaciągnięty być ma w protokół, który przesłany zostanie powiatowej Władzy politycznej przez urząd gminny.

Głosowanie przeprowadza przewodniczący wydziału spółki łowieckiej.

§. 24.

Wydzierżawienie prawa polowania dokonuje wydział spółki myśliwskiej przynajmniej na sześć miesięcy przed upływem terminu dzierżawy.

§. 25.

Dzierżawcą prawa polowania spółki łowieckiej może być albo towarzystwo myśliwskie istniejące na podstawie zatwierdzonych przez władze statutów, albo własnowolna fizyczna osoba,

która musi mieć ustawowe wymogi potrzebne do uzyskania karty na broń i karty myśliwskiej.

Prowadzący licytację naczelnik gminy lub tegoż zastępcą nie może występować równocześnie jako strona licytująca.

§. 26.

Wydzierżawienie prawa polowania w okręgach polowania spółki łowieckiej, również jak przydzielanie enklaw musi być przeprowadzone przynajmniej na okres sześcioletni, który rozpoczyna się 1. lutego a kończy 31. stycznia.

Wydzierżawienie prawa polowania spółki łowieckiej na okres czasu po nad lat 12 nastąpić może tylko za osobnym pozwoleniem politycznej władzy powiatowej.

§. 27.

Jeśli Wydział spółki łowieckiej zarządzi, że prawo polowania spółki łowieckiej wydierżawione być ma w drodze publicznej licytacji, wówczas przynajmniej na 30 dni przed terminem licytacji ogłosić ma w gminie, w obrębie której okręg polowania spółki się znajduje, w sposób powszechnie praktykowany, oraz przez umieszczenie pisemnego ogłoszenia w urzędzie gminnym, jak również doręczyć ogłoszenie politycznej Władzy powiatowej w celu umieszczenia takowego na tablicy ogłoszeń.

W ogłoszeniu umieszczonem być ma:

- a) obszar okręgu polowania spółki łowieckiej,
- b) dotychczasowy czynsz dzierżawy spółki,
- c) cenę wywołania,
- d) wadyum, które złożyć należy przed przystąpieniem do licytacji,
- e) okres czasu, na jaki prawo polowania wydierżawionem zostanie,
- f) termin i miejsce odbycia licytacji.

Także wolno jest w warunki dzierżawy wstawić g) postanowienia odnoszące się do zabezpieczenia właścicieli gruntów w wynadgrozdeniu, szacowaniu i wypłacie szkód przez zwierzynę łowną zrzędzonych. Postanowienia takie mogą być różne od zasad przyjętych w §. 65—74 niniejszej ustawy. Na zabezpieczenie pokrycia szkód przez zwierzynę łowną zrzędzonych wolno w warunkach dzierżawy umieścić żądanie złożenia osobnej kaucyi.

Wadyum wymienione w warunkach pod d) złożyć należy przed rozpoczęciem licytacji, bądź w gotówce, bądź w książeczkach Kas oszczędności, w których ubezpieczeństwo wkładek poręczone jest przez gminy, powiaty lub kraj.

Ofiarowujący najwyższą dzierżawę uważany będzie za dzierżawcę. Takowy ma natychmiast złożyć kwotę odpowiadającą kosztom licytacji.

Licytacja odbywać się będzie zależnie od uchwały Wydziału spółki łowieckiej bądź w kancelaryi gminnej bądź też w biurach powiatowej Władzy politycznej.

Z przebiegu licytacji spisać należy protokół i przesłać powiatowej Władzy politycznej, która zatwierdza lub w razie popełnionych przekroczeń ustawy uchyla licytację.

W razie uchylenia licytacji a także wówczas kiedy licytacja z braku oferentów nie doszła do skutku, ma Wydział spółki łowieckiej rozpiścić powtórnie licytację pod tymi samymi warunkami co poprzednio, bądź też zmieniając warunki i obniżając cenę wywołania.

Gdyby i w drugim terminie licytacja z braku oferentów nie przysłała do skutku, wówczas należy zwołać zgromadzenie członków spółki łowieckiej, które rozstrzygnie, czy należy przy dalszem obniżeniu ceny wywołania rozpiścić trzecią licytację, czy też użytkować prawo polowania przez ustanowionych zaprzysiężonych myśliwych.

W razie zatwierdzenia licytacji winien dzierżawca w przeciągu dni 14 uzupełnić wadium do wysokości rocznego czynszu, oraz ewentualnie złożyć na zabezpieczenie wynagrodzenia szkód przez zwierzynę łowną zrzędzonych kaucję w tej wysokości, jaka w warunkach licytacyjnych wymienioną została, a to pod rygorem natychmiastowego rozwiązania dzierżawny prawa polowania. Wadium i kaucya złożoną być ma naczelnikowi gminy, który bezzwłocznie złoży takową w depozycie politycznej władzy powiatowej.

§. 28.

Przed rozpoczęciem każdego roku dzierżawnego złoży dzierżawca okręgu polowania spółki łowieckiej (1. lutego) całoroczny czynsz dzierżawy ewentualnie uzupełni kaucję na zabezpieczenie wynagrodzenia szkód przez zwierzynę łowną zrzędzonych (§. 27. g).

Jeżeli dzierżawca do dnia 14. lutego obowiązku temu zadość nie uczyni, wówczas dzierżawa prawa polowania uznana być ma za rozwiązana a kaucya i wadium przepada na rzecz właścicieli gruntów danego okręgu polowania spółki łowieckiej.

§. 29.

W dwa miesiące po wygaśnięciu dzierżawy prawa polowania okręgu spółki łowieckiej zwrócić należy dzierżawcy wadium i kaucję, o ile takowa dla pokrycia szkód przez zwierzynę łowną zrzędzonych a przez dzierżawcę prawa polowania nie pokrytych ewentualnych kar i zobowiązań z dzierżawy prawa polowania pochodzących, nie ma być całkowicie lub częściowo zatrzymana.

§. 30.

Wydziałowi spółki łowieckiej przysługuje prawo w ostatnim roku okresu dzierżawy prawa polowania, jednakże przed 1. sierpnem przedłużyć dzierżawę na dalszy okres sześć do dwunastoletni ewentualnie dłuższy w myśl. post. §. 26. ust. 2.

Zarządzenie takie wydziału spółki łowieckiej wymaga zatwierdzenia politycznej Władzy powiatowej.

§. 31.

Roczny czysty dochód ewentualnie roczny czynsz dzierżawny z okręgu polowania spółki łowieckiej, jak również ro-

czne wynagrodzenie za wykonywanie prawa polowania enklawy (§. 11) należy rozdzielić w stosunku do posiadaczy przestrzeni między właścicieli gruntów (bez względu na rodzaj uprawy). Wolno jednakże wydziałowi spółki łowieckiej przeznaczyć dochód z polowania (dzierzawy prawa polowania) płynący na cele gminne. O takiej uchwale należy zawiadomić polityczne Władze powiatowe.

§. 32.

Kontrola nad wykonaniem przepisu §. 7—31 niniejszej ustawy należy do politycznej Władzy powiatowej, takowej nie przysługuje jednakże znoszenie postanowień spółki łowieckiej i Wydziału spółki łowieckiej, o ile takowe w ramach przepisów §. 7—31 niniejszej ustawy powzięte zostały.

Postanowienia i zarządzenia Wydziału spółki łowieckiej nieodpowiadające przepisom niniejszej ustawy są nieważne. Władza polityczna ma z urzędu wkraczać w razie stwierdzenia naruszenia ustawy a to bez względu na to, czy którakolwiek ze stron interesowanych domaga się tego czy nie.

W razie uporu lub rozmyślnego naruszania ustaw przez wydział spółki łowieckiej ma polityczna Władza powiatowa prawo Wydział spółki łowieckiej rozwiązać i do dni 30 polecić naczelnikowi gminy politycznej, w obrębie której dana spółka łowiecka istnieje, przeprowadzenie nowych wyborów wydziału spółki łowieckiej.

Przez ten czas (od rozwiązania aż do wyboru nowego wydziału) obowiązki połączone z zarządzeniem prawa polowania wykonuje rada gminna, która od rozwiązanego wydziału spółki łowieckiej odbiera rachunki i urzędowanie. Naczelnik gminy obowiązany jest natychmiast po przeprowadzeniu wyboru wydziału spółki łowieckiej zdać powiatowej Władzy politycznej sprawozdanie z zarządu.

§. 33.

Dzierżawę prawa polowania okręgu polowania spółki łowieckiej może polityczna Władza powiatowa uznać za rozwiązana, skoro dzierżawca:

1. nie złoży w oznaczonym terminie kaucyi, względnie uzupełnienia tejże, albo czynszu dzierżawnego (§§. 27 i 28);
2. nie zastosuje się do przepisów ustawy o nadzorze polowania (§. 37) i o tępieniu szkodliwej zwierzyny (§. 54);
3. dopuści się innego przekroczenia niniejszej ustawy;
4. utraci zdolność uzyskania karty myśliwskiej.

W 14 dni po prawomocności orzeczenia zarządzi wydział spółki łowieckiej a przeprowadzi naczelnik gminy na nowo wydzierżawienie prawa polowania okręgu spółki łowieckiej.

§. 34.

Spadkobiercy dzierżawców prawa polowania mogą za zezwoleniem politycznej Władzy powiatowej, jeżeli się o to najpóźniej w dwa miesiące po śmierci spadkodawcy do niej zgłoszą, wykonywać je przez cały pozostały czas dzierzawy,

jeżeli posiadają warunki wymagane od dzierżawców i wykonawców polowania.

Wrazie niezgłoszenia się, lub gdy polityczna Władza powiatowa uzna ich za nieodpowiednich do wykonywania prawa polowania, zarządzeniem będzie ogłoszenie nowej licytacji.

§. 35.

Jeżeli spółka łowiecka uchwali wykonywanie prawa polowania przez ustanowionych myśliwych, wówczas Wydział spółki łowieckiej prowadzi rachunki przychodów i rozchodów wykonywanego prawa polowania na podstawie danych dostarczanych przez myśliwego i zestawia roczny obrachunek z końcem każdego roku kalendarzowego. Z przychodów winny być pokryte koszty wykonywania polowania, to jest umówione z myśliwym wynagrodzenie, zwrot kosztów urzędowych czynności odnoszących się do polowania w okręgu i zwrot szkód wynikłych z polowania i przez zwierzynę wyrządzonych.

Obrachunek roczny, stwierdzony przez reprezentację gminną, winien Wydział spółki łowieckiej przedłożyć politycznej władzy powiatowej i podać do wiadomości posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu zbiorowego polowania najpóźniej po koniec miesiąca stycznia następującego roku. Obrachunek winien obejmować rozdział nadwyżki przychodów, jeśli ją wykazuje, między posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu a dokonany w stosunku do powierzchni gruntów każdego posiadacza, lub też rozdział braku (deficytu) wykazanego obrachunkiem a dokonany również w stosunku do powierzchni gruntów. Wypadające z tego obrachunku dopłaty winni posiadacze gruntów, wchodzących w skład okręgu polowania, złożyć do kasy gminnej w ciągu 14 dni od doręczenia im dotyczącego wezwania.

Zarzuty przeciw obrachunkowi, względnie przeciw wezwaniu do zapłacenia, mogą interesowani wnosić w ciągu dni 14 od dnia doręczenia obrachunku do politycznej Władzy powiatowej. Polityczna Władza powiatowa rozstrzyga o takich zarzutach, a przeciw jej orzeczeniu nie ma dalszego odwołania.

§. 36.

Jeśli wykonywanie prawa polowania przez myśliwego nie odpowiada postanowieniom ustawy, lub jeśli ten sposób wykonywania tego prawa nie jest korzystnym dla interesowanych, natenczas na wniosek politycznej Władzy powiatowej może c. k. Namiestnictwo polecić zaprzestać tej formy wykonywania prawa polowania albo zarządzić zmianę osoby myśliwego. W pierwszym wypadku ma Wydział spółki łowieckiej podjąć kroki w celu wydzierżawienia prawa polowania.

II. Przepisy policyi łowieckiej.

A) Nadzór nad polowaniem.

§. 37.

Uprawnieni do samodzielnego polowania jakoteż dzierżawcy prawa polowania spółki łowieckiej, względnie Wydział spółki

łowieckiej winni najpóźniej w trzy miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy ustanowić dla nadzoru i ochrony polowania straż łowiecką w odpowiedniej liczbie osób i przedstawić je do zatwierdzenia i zaprzysiężenia władzy politycznej powiatowej.

§. 38.

Co do warunków zatwierdzenia i zaprzysiężenia straży łowieckiej obowiązuje ustawa z 4. września 1892 (Dz. u. kr. Nr. 74).

Uprawnieni do wykonywania prawa polowania mogą sami podjąć się tego dozoru, jeżeli posiadają warunki do tego wymagane.

§. 39.

Zaprzysiężona i zatwierdzona straż łowiecka ma prawo podczas wykonywania swej służby nosić broń myśliwską; wolno jej jednak z broni tej zrobić użytek przeciw osobom trzecim tylko w wypadku koniecznej i słusznej obrony.

Jeżeli straż łowiecka nosi przepisane dla niej odznaki, wtedy uważana będzie jako straż publiczna w myśl ustawy państwowej z dnia 16. czerwca 1872 (Nr. 84. Dz. u. p.).

B) Przepisy o ochronie zwierzyny.

§. 40.

Nikomu nie wolno łowić lub zabijać: kóz (sarn) od 1. listopada do 31. sierpnia, łań od 1. października do 31. lipca, kozic od 1. grudnia do 31. lipca, kozłów (rogaczy) od 1. marca do 31. maja, jeleni od 1. stycznia do 31. lipca, zajęcy od 1. lutego do 30. września, jarząbków od 1. lutego do 31. sierpnia, cietrzewi i głuszców kogutów od 20. maja do 31. sierpnia, kuropatw od 1. grudnia do 15. sierpnia, bażantów od 1. stycznia do 15. sierpnia, przepiórek i dzikich gołębi od 1. listopada do 1. sierpnia, dropi i pardw od 15. kwietnia do 31. lipca, ptactwa błotnego, mianowicie: krzyków, dubeltów, kulonów, batalionów od 15. kwietnia do 30. czerwca, ptactwa wodnego mianowicie: dzikich gęsi i dzikich kaczek od 15. kwietnia do 15. czerwca; cieląt jelenich, spiczaków sarnich, bocianów tudzież samiec cietrzewi i głuszców przez cały rok.

Przepis ten nie stosuje się do polowań zarządzanych w zamkniętych zwierzyńcach.

§. 41.

Wyjątkowo za poprzednim uwiadomieniem powiatowej władzy politycznej dozwala się łowienia żywych okazów zwierzyny i ptactwa użytkowego, wybierania jaj z gniazd a młodzięży z legowisk, w czasie do łowienia zakazanym, lecz tylko w celu dalszej hodowli i ochrony podczas srogiej zimy.

§. 42.

Polityczna władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym może:

a) zarządzić nawet w porze ochronnej wystrzelanie pewnej ilości sztuk zwierzyny uznanej za łowną, jeżeli zmniejszenie tego rodzaju zwierzostanu jest pożądanem w interesie gospodarstwa rolnego, leśnego lub łowieckiego;

b) wyjątkowo na rok jeden zezwolić na późniejsze rozpoczęcie albo wcześniejsze zamknięcie pory ochronnej dla pewnych rodzajów zwierzyny w poszczególnych, albo wszystkich okręgach polowania w powiecie, jeżeli tego wymagać będą szczególniejsze względy miejscowe, klimatyczne lub kłeski elementarne;

c) zamknąć zupełnie, lecz najwyżej na lat dwa, polowanie w niektórych albo we wszystkich okręgach polowania w powiecie na pewnego rodzaju zwierzynę i ptactwo łowne, którym w tej okolicy zagraża wyćpienie.

W razie zupełnego zamknięcia polowania w ciągu dwóch ostatnich lat dzierżawy polowania zbiorowego, może sobie dzierżawca tego polowania rościć pretensje do odpowiedniego opustu czynszu dzierżawnego.

§. 43.

Sprzedaż łownej zwierzyny przez handlarzy odbywać się może tylko za okazaniem świadectwa jej pochodzenia. Świadectwa takie z podaniem gatunku i ilości zwierzyny, wydawać będą uprawnieni do wykonywania prawa polowania lub ich pełnomocnicy ze swojego okręgu myśliwskiego.

§. 44.

Po upływie dni 14 od rozpoczęcia się czasu ochronnego i podczas dalszego trwania tego czasu, nie wolno objętej ochroną zwierzyny żywej czy zabitej, w całości lub w częściach sprzedawać na składach, targowicach, w restauracjach, lub w inny jakibądź sposób.

Sprowadzający tego rodzaju zwierzynę i ptactwo z zagranicy, albo ze zwierzynców zamkniętych, winni przy sprzedaży jej wykazywać się świadectwem jej pochodzenia. Formę tego świadectwa przepisze c. k. Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

Sprzedaż zwierzyny łownej i ptactw ubitych z polecenia Władzy w myśl postanowienia §. 45. jak również zwierzyny skonfiskowanej w myśl §. 86. może się odbywać jedynie po wykazaniu się świadectwem pochodzenia zwierzyny, stwierdzonem przez właściwą Władzę powiatową.

C) Dalsze przepisy policyi łowieckiej.

§. 45.

Bez zezwolenia uprawnionego do polowania, nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą po okręgu polowania, z wyjątkiem osób, urzędownie do tego upoważnionych.

Kto wbrew temu zakazowi spotkany zostanie przez strażnika łowieckiego ze strzelbą na obszarze polowania, poza drogami służącymi za publiczną komunikację, winien jest na żądanie tegoż oddać mu strzelbę, którą strażnik łowiecki ma natychmiast złożyć u politycznej władzy powiatowej.

§. 46.

W jesieni i w zimie, o ile ziemia nie zamarźnie, również w czasie od wiosny aż do ukończenia żniw, nie wolno bez zezwolenia właściciela po polach zasianych lub zasadzonych ani polować, ani psami tropić zwierzyny i ptactwa.

Z pod tego zakazu wyjęte są pola obsiane moharem, dalej zasadzone ziemniakami, albo w rzędowy sposób burakami, lub innymi, w dalekich odstępach uprawianymi ziemniopłodami.

Polować konno na polach obsianych i łąkach wolno tylko za zezwoleniem właściciela gruntu.

§. 47.

W najbliższem otoczeniu zabudowań nie wolno tropić i ścigać zwierzyny, ani do niej strzelać.

Również nie wolno bez zezwolenia właściciela, przy wykonywaniu prawa polowania wchodzić do ogrodów znajdujących się w pobliżu domów i zabudowań gospodarskich.

Nie wolno polować na gruntach, stanowiących cmentarze lub grobowce rodzinne.

§. 48.

W niedziele i święta uroczyste zakazanem jest polować do godziny dwunastej w południe.

§. 49.

Do chwytania zwierząt łownych nie wolno zastawiać żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, tudzież zakładać trutek. Nie wolno użytkującemu z polowania ścigać zwierzyny, która na jego obszarze zraniona, przeszła do obcego obszaru.

§. 50.

Uprawnionemu do polowania i jego służbie łowieckiej wolno w odległości niebliźszej niż 400 metrów od zabudowań gospodarskich i 50 metrów od drogi publicznej zabijać obce koty i psy włóczące się po polach lub lesie.

Psów noszących kaganiec nie wolno zabijać.

§. 51.

Na właścicieli samoistnych okręgów myśliwskich, dzierżawców polowań oraz ustanowionych myśliwych wkłada się obowiązek tępienia o każdej porze niedźwiedzi, wilków, rysi, żbików i dzików.

W razie stwierdzonego zaniedbania wyżej stwierdzonego obowiązku władza polityczna zarządzi po poprzedniemu upomnieniu tępienie wymienionej zwierzyny na koszt uprawnionych do polowania przez ustanowione ze swego ramienia osoby.

Władza może również w takim wypadku dzierżawę polowania zbiorowego za rozwiązana uznać (§. 33.) względnie przedłożyć c. k. Namiestnictwu wnioski o zarządzenie zmiany osoby myśliwego (§. 36).

Wykazane koszty nadzoru i tępienia wyżej wymienionej zwierzyny ściąganie polityczna władza powiatowa w drodze egzekucyi politycznej.

§. 52.

Dziki i zwierzęta groźne dla osobistego bezpieczeństwa, oraz dla bezpieczeństwa inwentarzy gospodarskich, trzymać wolno tylko w zwierzyńcach zabezpieczonych zupełnie przeciw wydostaniu się stamtąd na zewnątrz.

§. 53.

Zwierzyną szkodliwą są w rozumieniu niniejszej ustawy oprócz wymienionych w §. 54. także lisy, kuny leśne i domowe, tchórze i łasice, wiewiórki, chomiki, wydry, wszelkie gatunki orłów, sokół, białozór, sokół wędrowny, raróg, kobuz, drzemlik, kania wielka, kania czarna, jastrząb, krogulec, błotnik (rybołówka trzcinnik), czapla siwa, mewa siwa, pułacz, dzierzba, sroka, kruk i gawron.

Tępienie wymienionej zwierzyny szkodliwej jest obowiązkiem uprawnionych do wykonywania polowania i ustanowionych przez nich strażników łowieckich.

Tylko wybieranie jaj wymienionych wyżej ptaków szkodliwych i wybieranie młodych z gniazda, jak również wykopywanie i zabieranie lisów z jamy, oraz zabijanie i zabieranie kun, tchórzów, łasic, chomików jest każdemu na swoim gruncie, jak również na miejscach stanowiących dobro publiczne, dozwolone.

Właściciel sadu położonego w pobliżu domów lub zabudowań gospodarczych, a otoczonego murem, parkanem lub innym stałym ogrodzeniem co najmniej na metr wysokiem i utrzymanem w takim stanie, iż w zwykłych warunkach uniemożliwia przedostanie się zwierzyny, może poza czasem ochronnym zabijać i zabierać sobie zające, któreby dostały się w obręb takiego ogrodzenia.

Nadto z pomiędzy zwierzyny łownej może właściciel gruntu zabijać zapadłe na gruncie w stadach dzikie gęsi i kaczki, które się wówczas stają jego własnością.

O ile uprawnionemu do rybołówstwa służą dalej idące prawa, osądzić należy według przepisów o rybołówstwie na wodach śródlądowych.

§. 54.

Za szkody wyrządzone w ziemiopłodach przez niedźwiedzie i dziki odpowiedzialni są właściciele samoistnych okręgów myśliwskich i dzierżawcy polowań zbiorowych w granicach swoich okręgów myśliwskich.

Tylko w razie, gdyby przyległe do samoistnego okręgu polowania okręgi polowania spółki łowieckiej pomimo dwukrotnej licytacji nie były wydzierżawione i wykonywanie prawa polowania na nich było w rękach ustanowionych myśliwych, odpowiada właściciel samoistnego okręgu za szkody zrażdzone przez wymienioną zwierzynę w odległości do 500 metrów od granic obszaru leśnego swego okręgu na terytorium polowania zbiorowego.

Może jednak zażądać od politycznej władzy powiatowej upoważnienia do tępienia zwierzyny szkodliwej na całej powierzchni graniczących a nie wydzierżawionych okręgów polowań zbiorowych i władza ma mu niezwłocznie upoważnienia takiego udzielić.

W razie gdyby dzierżawca polowania spółki łowieckiej zapłacił w roku tytułem wynagrodzenia za szkody wyrządzone przez wymienioną zwierzynę kwotę większą niż dwukrotny czynsz dzierżawny, względnie większą niż trzecią część opłacanego ze stanowiącej samoistny okręg powierzchni podatku gruntowego i widocznem było, że właściciele lub dzierżawcy jednego lub kilku graniczących okręgów polowania obowiązku tępienia szkodliwej zwierzyny należycie nie wykonują, może właściciel lub dzierżawca polowania zażądać od władzy zastosowania przepisów §. 51. i polityczna władza powiatowa jest w takim wypadku obowiązana ustanowić swój nadzór i straż łowiecką w celu tępienia szkodliwej zwierzyny na koszt opieszających właścicieli lub dzierżawców.

§. 55.

Polityczna władza powiatowa może także zarządzić w celu tępienia drapieżnej i szkodliwej zwierzyny publiczne obławy i ma prawo wezwać sąsiednich właścicieli i dzierżawców polowania, by dostarczyli swych strażników łowieckich jako strzelców.

§. 56.

Przy tego rodzaju obławach nie wolno nikomu zabijać innej zwierzyny oprócz tej, dla wytepienia której została obława zarządzoną.

Ubita w ten sposób zwierzyna sprzedana będzie przez Władzę zarządzającą obławę w drodze publicznej licytacji a kwotę uzyskaną ze sprzedaży należy wręczyć Wydziałowi powiatowemu na korzyść funduszu ubogich odnośnej gminy.

§. 57.

Każdy posiadacz gruntu może w obrębie swego obejścia domowego używać dla tępienia szkodliwej zwierzyny (§. 51.) oraz lisów, kun, tchórzów i łasic, żelazek, łapek i innych przyrzędów samochwytnych, winien jednak przy tem zachować wszelkie ostrożności, by nie spowodować niebezpieczeństwa dla ludzi i zwierząt pożytecznych, winien też ustawić odpowiednie, łatwo dostrzegalne znaki ostrzegające.

Nadto winien posiadacz gruntu zamierzający korzystać z powyższego uprawnienia uwiadomić o tem uprawnionego do polowania.

III. O szkodach wyrządzonych przez polowanie i przez zwierzynę.

A) O obowiązkach odszkodowania.

§. 58.

Uprawniony do wykonywania polowania ma obowiązek wynagrodzić według przepisów niniejszej ustawy:

a) szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu polowania przez niego samego, jego personal łowiecki, nagonkę, gości myśliwych i przez konie i psy tych osób;

b) szkodę wyrządzoną przez zwierzynę szkodliwą w myśl §. 54. niniejszej ustawy;

c) szkodę wyrządzoną w granicach swego okręgu polowania na gruncie i w płojach przez wszelką inną zwierzynę łowną, oraz szkodę wyrządzoną przez tęż zwierzynę w sadach (z wyjątkiem sadów w §. 53. określonych), ogrodach, szkółkach i drzewkach owocowych pod warunkami w §. 62. wyszczególnionymi.

Jeżeli prawo do wykonywania polowania służy więcej osobom, odpowiadają one solidarnie za szkody wyrządzone przez polowanie i przez zwierzynę.

§. 59. *

Za szkody wyrządzone przez wszelkiego rodzaju hodowaną zwierzynę, która się wydostanie ze zwierzyńców zamkniętych, odpowiedzialni są dzierżawcy prawa polowania, mają jednakże regres prawny do właścicieli zwierzyńców.

§. 60.

Każdy posiadacz gruntu ma prawo zabezpieczać swoje grunta przeciw wdzieraniu się zwierzyny; poczynione jednak w tym celu urządzenia nie mogą być przysposobione do łapania zwierzyny.

Wyjątki od tego przepisu zawiera §. 57.

Wolno również każdemu odstraszać i odpędzać zwierzynę od swoich gruntów przez urządzenie straszydeł, ogni nocnych i t. p., gdyby zaś wskutek takiej obrony zwierzę zraniło się lub zginęło, to uprawniony do polowania nie może domagać się odszkodowania.

§. 61.

Także uprawniony do polowania może cudze grunta w obrębie swego okręgu polowania leżące, ubezpieczać od szkód przez zwierzynę urządzeniami, zapomocą odgradzeń i innych środków ostrożności, jednak w taki sposób, aby ubezpieczenie to nie przeszkadzało posiadaczom w prowadzeniu gospodarstwa.

Pomimo to uprawniony do polowania odpowiada za szkodę, jeżeli nie dowiedzie, że cel tych urządzeń z winy poszkodowanego został udaremniony.

§. 62.

Szkody wyrządzone przez zwierzynę w sadach, (z wyjątkiem sadów w §. 53. określonych), ogrodach warzywnych i ozdobnych, w szkółkach drzew wreszcie na stojących pojedynczo młodych drzewkach, mają być tylko wtedy wynagrodzone, jeżeli się okaże, że szkoda nastąpiła mimo, że dla ochrony uszkodzonych przedmiotów właściciel poczynił takie urządzenia, które wśród zwykłych okoliczności szkodzie rzecznej zapobiedz są w stanie. Wzbronienie wstępu na grunta wskazane

w ust. 2. §. 47. uważane być ma za zrzeczenie się wynagrodzenia szkody, która wyrządzoną być może na tych gruntach przez polowanie lub przez zwierzynę.

§. 63.

Przy ocenieniu wszelkiej szkody w ziemiopłodach zrzędzonej przez polowanie i zwierzynę, należy przyjąć w rachunek tylko rzeczywistą stratę po potrąceniu kosztów, jakieby poszkodowany jeszcze ponieść musiał aż do zebrania plonów.

B) Postępowanie.

§. 64.

Wszelkie żądania wynagrodzenia szkód zrzędzonych przez polowanie i zwierzynę (§. 58.) zgłoszone być muszą przez poszkodowanego u uprawnionego do polowania, celem ugodowego załatwienia bezpośrednio lub za pośrednictwem naczelnika gminy, który pomocy swej celem ugodowego załatwienia udzielić jest obowiązany. W tym celu naczelnik gminy zawiadomić ma urzędownie dzierżawcę prawa polowania. W razie nieprzyjścia do skutku ugody rozstrzygają stanowczo i bez odwołania powoływane w każdym poszczególnym wypadku sądy rozjemcze.

Sąd rozjemczy składa się z sędziego polubownego strony skarżącej, sędziego polubownego strony oskarżonej, oraz z przewodniczącego sądu rozjemczego.

Przewodniczącego zamianuje w każdym poszczególnym wypadku polityczna Władza powiatowa w przeciągu 3 dni po otrzymaniu doniesienia.

§. 65.

Sędziowie polubowni i przewodniczący sądów rozjemczych wybierani będą z mianowanych w odpowiedniej ilości dla każdego powiatu sądowego zaprzysiężonych rzeczoznawców dla szacowania szkód polnych i leśnych. Takowi nie mogą być w danym powiecie politycznym dzierżawcami prawa polowania spółek łowieckich.

Od wyboru w każdym konkretnym wypadku (tak przez strony jak przez polityczną Władzę powiatową) wyłączeni są ci rzeczoznawcy, którzy mieszkają w gminie, w której szkoda ma być szacowana, albo są z jedną z partyj spokrewnieni lub spowinowaceni aż do drugiego stopnia, albo też stoją w jednej z partyj w stosunku służbowym lub dzierżawnym.

Rzeczoznawcy ci zostaną z list przedłożonych przez Zwierzchności gminne, które obejmować mają potrójną liczbę kandydatów, przez polityczną Władzę powiatową zaproponowani, a przez c. k. Namiestnictwo na przeciąg lat sześciu zamianowani.

Warunki, jakie posiadać ma rzeczoznawca, oraz formule przysięgi zostaną w drodze rozporządzenia ustalone.

§. 66.

Przewodniczący sądu rozjemczego ma obie partye spór wiodące bezzwłocznie zawiadomić, zawiązać do wyboru i doniesienia o wyborze sędziów polubownych.

Jeżeli którakolwiek z partyj w przeciągu trzech dni od zawiadomienia nie uczyni zadość wezwaniu, wówczas wyboru dokonuje sam przewodniczący, o czym strony spór wiodące zawiadamia.

§. 67.

Najdalej w przeciągu dalszych trzech dni nastąpić ma komisyjne zbadanie przez sąd rozjemczy szkody na miejscu. Obie partye spór wiodące należy o terminie komisyjnego badania na czas zawiadomić, ażeby mogły być podczas badania obecne.

W tych wypadkach, w których podług orzeczenia sądu rozjemczego, wysokość wyrządzonej szkody może być trafnie osądzoną dopiero podczas dojrzewania plonów, należy na żądanie jednej ze stron powtórzyć komisyjne badanie wprost przed żniwami.

§. 68.

Staraniem sądu rozjemczego winno być dążenie załatwienia sporu w drodze dobrowolnej ugody. Jeżeli ugoda do skutku nie doszła, wówczas sąd rozjemczy orzeka wysokość szkody. W razie, gdy sędziowie polubowni nie są zgodni w oznaczeniu wysokości wyrządzonej szkody, wówczas przewodniczący sądu rozjemczego w granicach wniosków sędziów polubownych oznacza wysokość wynagrodzenia.

§. 69.

Koszta komisyjnego badania nie mogą przekraczać tak dla przewodniczącego sądu rozjemczego jak i dla sędziów polubownych kwoty 4 K za jeden dzień urzędowania, przyczem każdy dzień rozpoczęty uważa się za dzień cały. Koszta podróży nie mogą przekraczać 30 h za 1 km., z tem zastrzeżeniem, że płatne być mogą tylko wówczas, jeżeli stałe miejsce zamieszkania przewodniczącego lub sędziów polubownych od gruntu, na którym szkoda szacowaną była, wynosi więcej jak 3 km.

§. 70.

Na wypadek, jeżeli sąd rozjemczy żadnego odszkodowania nie przyzna, albo też przyzna odszkodowanie mniejsze lub równe temu wynagrodzeniu, jakie strona oskarżona przed zwołaniem sądu rozjemczego w drodze ugodowego załatwienia (§. 64.) ofiarowywała, wówczas skarżący ponosi koszta postępywania. Jeżeli sąd rozjemczy przyzna odszkodowanie wyższe, jak przez oskarżonego ofiarowane (§. 64.), wówczas oskarżony ponosi koszta komisyjnego badania.

Ewentualne koszta dorady oraz opieki prawnej nie mogą być przez sąd rozjemczy przyznane.

§. 71.

O przebiegu komisyjnego badania i wyniku postępywania należy spisać krótki protokół i takowy przez urząd gminny politycznej władzy powiatowej przesłać.

§. 72.

Przeciw orzeczeniu sądu rozjemczego nie ma odwołania. Ewentualne zarzuty przeciw postępowaniu sądu rozjemczego wnosić można na zwykłej drodze sądowej, co jednakże biegu egzekucyi (§. 73.) nie wstrzymuje.

§. 73.

Przyznane odszkodowanie oraz koszta komisyjne mają być w przeciągu dni 14 od dnia zawiadomienia o wyroku złożone. W razie nie uiszczenia odszkodowania i kosztów przysługuje stronie uprawnionej prosić o egzekucję polityczną wyroku sądu rozjemczego. Polityczna władza powiatowa po sprawdzeniu prawomocności wyroku obowiązana jest bezzwłocznie żądaniu takiemu zadość uczynić.

§. 74.

W drodze dobrowolnego porozumienia pomiędzy właścicielami gruntów lub wydziałem spółki łowieckiej a dzierżawcą okręgu polowania spółki, mogą w sprawie szacowania i wynagrodzenia szkód przez zwierzynę łowną i szkodliwą zrządzonych, zapaść inne postanowienia jak te, które §. §. 64. do 74. są określone. W tym jednakże wypadku dochodzenie takowych może mieć miejsce jedynie na zwyczajnej drodze prawnej.

IV. Ogólne postanowienia o Władzach i o postępowaniu niekarnem.

§. 75.

Wykonywanie niniejszej ustawy należy w miarę kompetencji, oznaczonej w poszczególnych przepisach, do sądów rozjemczych (§. 64.), do politycznej władzy powiatowej albo do Namiestnictwa.

Jeżeli gmina, której poruczoną jest polityczna administracja, posiada samoistne polowanie w obrębie własnego obszaru gminnego, Namiestnictwo załatwia i rozstrzyga w pierwszej instancji wszystkie do tego samoistnego polowania odnoszące się sprawy, w którychby gmina miała występować jako strona.

§. 76.

Rekurs przeciw orzeczeniu politycznej władzy powiatowej wnoszony być ma do Namiestnictwa, przeciw decyzji Namiestnictwa — wyjąwszy wypadki określone w §. 9. — do Ministerstwa rolnictwa.

Rekurs należy w 14 dniach po doręczeniu orzeczenia wnieść pisemnie lub ustnie u władzy, która orzekła w pierwszej instancji.

§. 77.

Rekurs wcześniej wniesiony ma z góry skutek zawieszający, wyjąwszy wypadek w §. 27. przewidziany albo też, gdy

względny bezpieczeństwa publicznego i uniknięcia możliwych szkód wymagają bezzwłocznego przeprowadzenia poleconych zarządzeń.

V. Przekroczenia i kary.

§. 78.

C. k. żandarmerya, zaprzysiężone stráže leśne, stráže myśliwskie i stráže polowe mają obowiązek czuwania nad przepisami niniejszej ustawy i podawania wszelkich dostrzeżonych przekroczeń do wiadomości politycznej Władzy powiatowej.

§. 79.

Przekroczenia tej ustawy, jakoteż rozporządzeń i szczegółowych zarządzeń na jej podstawie wydanych, mają być karane, o ile powszechna ustawa karna nie ma zastosowania, przez polityczną Władzę powiatową grzywną od 10 do 100 K. Grzywna ta podwyższoną być może w przypadku powtórnego przekroczenia albo jeżeli przekroczenie pociągnęło za sobą znaczną szkodę, aż do 200 K. W razie niewypłacalności skazanego należy grzywnę zamienić na karę aresztu, przyczem 10 K liczy się za jeden dzień aresztu.

W razie cięższych, przez dłuższy czas dokonywanych albo powtarzanych wykroczeń przeciw niniejszej ustawie, można zamiast grzywny orzec karę aresztu od 1 do 20 dni.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której obrębie przekroczenie popełnionem zostało.

§. 80.

W wypadkach przekroczeń §§. 40, 41., 42. l. c., 43. i 44., których dopuszcza się sam uprawniony do polowania, względnie handlarz i właściciel restauracyi, należy zarazem orzec utratę zwierzyny złowionej albo zabitej, a względnie podanej na sprzedaż wbrew przepisowi.

Przy przekroczeniach §§. 49. i 57. orzec należy utratę zabranych przyrządów bez różnicy, czy są one własnością przestępcy lub nie.

§. 81.

W razie zajęcia przyrządów zakazanych §§. 49. i 57. należy orzec bezwzględnie utratę tych przedmiotów, chociażby niemożliwem było dochodzenie i skazanie tych osób, które się nimi posługiwały.

§. 82.

Zwierzyna, strzelby i przyrządy, które uznane zostały za przepadłe, sprzedawane być mają przez polityczną Władzę powiatową w drodze publicznej licytacyi na rzecz funduszu ubogich tej miejscowości, gdzie nastąpiło zajęcie. Przed sprzedażą jednak należy zakazane przyrządy uczynić niezdolnymi do dalszego użytku.

§. 83.

Z orzeczeniem karnem połączyć należy, o ile nie chodzi o wynagrodzenie szkód przez polowanie i zwierzynę wyrażonych, także zobowiązanie do wynagrodzenia szkody przekroczeniem spowodowanej, jeżeli z powodu braku dostatecznego wyjaśnienia, nie wypadnie odesłać pretensyi dotyczącej odszkodowania do sądów cywilnych.

Stronom interesowanym, mimo prawomocnych orzeczeń o odszkodowaniu, służy prawo udać się w tych sprawach na zwykłą drogę prawa.

§. 84.

Jeżeli po przekroczeniu myśliwskim w przeciągu 6 miesięcy, licząc od dnia spełnienia czynu, przestępca nie został pociągnięty do odpowiedzialności, wtedy następuje przedawnienie przekroczenia, co jednak nie uwalnia od obowiązku usunięcia trwającego stanu bezprawnego, jakie przekroczenie to spowodowało.

§. 85.

Co do właściwości politycznych Władz do dochodzenia i karania przekroczeń niniejszej ustawy, co do terminów odwołania i co do odnośnego postępowania, zastosowane być mają ogólnie obowiązujące przepisy w administracyjnem postępowaniu karnem.

O karach i w związku z niemi będących zwrotach szkód i kosztów rozstrzyga w najwyższej instancyi Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

VI. Karty myśliwskie.

§. 86.

Nie wolno polować nikomu bez wydanej przez właściwą Władzę karty myśliwskiej lub bez certyfikatu jej miejsce zastępującego.

Wzór karty myśliwskiej i certyfikatu ustanowi Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

§. 87.

Karty myśliwskie i certyfikaty wydaje polityczna Władza powiatowa, w której okręgu ubiegający się o nie w danej chwili przebywa.

Karty myśliwskie może polityczna władza powiatowa wydawać także osobom niezamieszkałym w Galicyi.

§. 88.

Karta myśliwska wystawioną być może na rok, na trzy lata kalendarzowe, albo na miesiąc.

Certyfikaty wydane będą zatwierdzonym i zaprzysiężonym strażnikom łowieckim na czas ustanowienia ich strzelcami.

Uprawnieni do polowania, którzy w myśl §. 38. al. 2 niniejszej ustawy przyjmą na siebie obowiązki dozorców polowania, nie mogą korzystać z certyfikatów (§. 90. al. 2.).

§. 89.

Karta myśliwska ważna jest na cały obszar Królestwa Galicyi wyłącznie dla osoby, na której nazwisko opiewa, zawierać winna nieodłączną od niej fotografię właściciela, nie może więc komu innemu być odstąpiona; nie daje ona jednak prawa polowania bez zezwolenia uprawnionego do polowania.

Kartę powinni posiadacze w czasie wykonywania polowania zawsze mieć przy sobie i okazać ją na żądanie organu bezpieczeństwa.

§. 90.

Za roczną kartę myśliwską opłacić trzeba takse 2 korony za trzyletnią 6 koron. Opłaty te wpływają do funduszu krajowego.

Certyfikaty wystawione według §. 88. nie podlegają opłacie taksy, lecz polityczna Władza powiatowa odmówić ma wydania takich certyfikatów, jeżeli powziąć można podejrzenie, że zamierzone jest uchylenie się od obowiązku opłaty taksy.

§. 91.

Wystawienia karty myśliwskiej odmówić należy:

- a) małoletnim, o ile o karty dla nich nie proszą ojcowie, albo opiekunowie;
- b) czeladzi, tudzież ubogim, wspieranym przez zakłady dobroczynne, albo z funduszków gminnych;
- c) umysłowo chorym i notorycznym pijakom;
- d) osobom, które nie mogą się wykazać kartą na broń, o ile ją wedle odnośnych przepisów mieć powinny.
- e) na czas pięciu lat po odbyciu kary temu, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;
- f) na czas trzech lat po odbyciu kary temu, który wedle §. 335. ustawy karnej, uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży względnie udziału w tejsze;
- g) na czas dwuletni temu, kto ukarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyny.

Wydania certyfikatów strażnikom łowieckim odmówić należy w wypadkach pod lit. c), e), f) i g) wymienionych.

§. 92.

Kartę myśliwską odebrać należy bez zwrócenia zapłaconej za nią taksy, jeżeli po wystawieniu zajdzie, lub wiadomą się stanie co do osoby jej właściciela jedna z powyżej wymienionych (§. 91.) okoliczności wykluczających.

To samo stosuje się także do certyfikatów.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Second block of handwritten text, appearing to be a list or a series of entries, with some words like "Kilka" and "Biskupia" visible.

mi
u

u
u

u
u

u
u

u
u

u
u

u
u

u
u